Rada
Európskej únie

V Bruseli 26. novembra 2026
(OR. en)

16472/26

FISC 435
ECOFIN 1576

SPRIEVODNÁ POZNÁMKA

Od:	Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie
Dátum doručenia:	24. novembra 2026
Komu:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generálna tajomníčka Rady Európskej únie
Č. dok. Kom.:	COM(2026) 629 final
Predmet:	SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE o fungovaní mechanizmov ustanovených smernicou Rady 2010/24/EÚ zo 16. marca 2010 o vzájomnej pomoci pri vymáhaní pohľadávok vyplývajúcich z daní, poplatkov a ďalších opatrení

Delegáciám v prílohe zasielame dokument COM(2026) 629 final.

Príloha: COM(2026) 629 final

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 24. 11. 2026
COM(2026) 629 final

SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE

o fungovaní mechanizmov ustanovených smernicou Rady 2010/24/EÚ zo 16. marca 2010 o vzájomnej pomoci pri vymáhaní pohľadávok vyplývajúcich z daní, poplatkov a ďalších opatrení

Úvod

1. Každý by mal odvádzať spravodlivý podiel daní. Ak dane zostanú nezaplatené, daňové orgány musia prijať opatrenie na ich vymáhanie, aby sa vybrali. Právomoci daňových orgánov sú však obmedzené na územie ich príslušného štátu. Nemôžu vymáhať pohľadávky v zahraničí, hoci sa dlžníci mohli presťahovať do iných krajín alebo tam môžu mať v držbe aktíva. V snahe vyriešiť tento problém prijala EÚ právne predpisy, ktoré členským štátom umožňujú poskytovať si vzájomnú pomoc pri vymáhaní daní, poplatkov a ďalších opatrení. Tento právny rámec je obsiahnutý v smernici 2010/24/EÚ (ďalej len „smernica o vymáhaní pohľadávok“)[1]. V súčasnosti, keď sú ustanovenia smernice transponované do vnútroštátnych právnych poriadkov, členské štáty si musia navzájom pomáhať výmenou informácií, oznamovaním dokumentov, vymáhaním daňových pohľadávok v mene dožadujúceho členského štátu a v prípade potreby prijímaním predbežných opatrení.

   Vzájomná pomoc pri vymáhaní prispieva k tomu, aby všetci platili príslušné dane, a zabraňuje daňovým podvodom a rozpočtovým stratám členských štátov. Podporuje sa tým spravodlivosť a nediskriminácia v rámci EÚ.

2. Komisia musí každých päť rokov prekladať Európskemu parlamentu a Rade správu o fungovaní týchto mechanizmov pomoci pri vymáhaní. Táto správa nadväzuje na správu Komisie COM(2020) 813 z 18. decembra 2020[2] a vzťahuje sa na obdobie 2020 – 2025.

3. Pri príprave tejto správy Komisia v roku 2025 spustila komplexný prieskum vo všetkých členských štátoch, v ktorom požiadala o kvantitatívne aj kvalitatívne údaje týkajúce sa širokého spektra tém súvisiacich s vymáhaním daní. Dotazník bol zameraný na organizáciu a zdroje vnútroštátnych ústredných kontaktných úradov, správne používanie elektronických formulárov na zasielanie žiadostí o pomoc a odpovedanie na tieto žiadosti a dodržiavanie lehôt stanovených v smernici o vymáhaní pohľadávok, vplyv napadnutých pohľadávok a premlčacích lehôt, ako aj dostupnosť predbežných opatrení. Cieľom bolo aj získať lepší prehľad o využívaní dostupných nástrojov, pričom sa členské štáty požiadali, aby poskytli údaje o svojich vnútroštátnych mierach vymoženia a postupoch pri odpisoch, o spolupráci so správcami, o vybavovaní žiadostí o vrátenie DPH a o vymáhaní nezaplatenej DPH v úprave jednotného kontaktného miesta[3]. Na záver sa v prieskume členské štáty vyzvali, aby sa vyjadrili k administratívnej záťaži, možnosti mnohostranných opatrení a ďalším možným reformám právnych predpisov EÚ, ako aj k spolupráci s tretími krajinami. Pri analýze uvedenej v tejto správe boli zohľadnené doručené odpovede. Nie všetky členské štáty však na tento prieskum odpovedali uspokojivo a včas. Jeden členský štát neodpovedal vôbec.

---

[1] Smernica 2010/24/EÚ zo 16. marca 2010 o vzájomnej pomoci pri vymáhaní pohľadávok vyplývajúcich z daní, poplatkov a ďalších opatrení (Ú. v. EÚ L 84, 31.3.2010, s. 1).

[2] Správa Komisie Európskemu parlamentu a Rade COM(2020) 813 z 18. decembra 2020 o fungovaní mechanizmov ustanovených smernicou Rady 2010/24/EÚ.

[3] V rámci úpravy jednotného kontaktného miesta pre Úniu môžu zdaniteľné osoby usadené v členskom štáte EÚ, ktoré dodávajú tovar alebo poskytujú služby súkromným zákazníkom v iných členských štátoch, priznať a zaplatiť vo svojom vlastnom členskom štáte (členskom štáte identifikácie – registrácie pre úpravu jednotného kontaktného miesta) DPH splatnú v týchto iných členských štátoch (členských štátoch spotreby). Členský štát identifikácie pre úpravu jednotného kontaktného miesta vyberá túto DPH a následne ju odvádza členským štátom spotreby.

1. Vývoj situácie od vydania predchádzajúcej správy

4. V predchádzajúcej správe bolo stanovených **päť prioritných opatrení**:

   1) zlepšenie zberu štatistických údajov o využívaní pomoci pri vymáhaní cieľom lepšie vyhodnotiť efektívnosť a účinnosť vzájomnej pomoci pri vymáhaní, pričom sa berie do úvahy potreba vyhnúť sa dodatočnému pracovnému zaťaženiu vnútroštátnych daňových orgánov alebo ho obmedziť. Osobitnú pozornosť treba venovať aj prepojeniu medzi pracovným zaťažením vyplývajúcim z prichádzajúcich žiadostí o pomoc a administratívnymi zdrojmi vyhradenými v dožiadanom členskom štáte;
   2) preskúmanie problémov na úrovni jednotlivých členských štátov týkajúcich sa vnútroštátnych pravidiel alebo postupov v oblasti vymáhania, ktoré bránia hladkému fungovaniu vzájomnej pomoci pri vymáhaní, s cieľom tieto problémy vyriešiť;
   3) posudzovanie potrieb a spôsobov na zlepšenie fungovania systému pomoci pri vymáhaní na úrovni EÚ;
   4) rozvíjanie poznatkov a informovanosti o právnych predpisoch v oblasti vzájomnej pomoci pri vymáhaní zo strany vnútroštátnych daňových orgánov, ako aj daňovníkov;
   5) posudzovanie možností a spôsobov na presadzovanie a uľahčovanie pomoci pri vymáhaní s tretími krajinami, pričom by sa zohľadňovali právomoci a priority EÚ.

5. V nadväznosti na tieto prioritné opatrenia možno uviesť **tieto vývojové trendy**:

   1) S cieľom zjednodušiť a zlepšiť zber štatistických údajov[4] vyvinula Komisia nástroj na automatizovaný zber štatistických údajov. Testom vykonaným v prvej polovici roka 2025 sa potvrdila jeho celková spoľahlivosť, hoci jeho presnosť stále závisí od správneho používania elektronických formulárov na podávanie žiadostí o pomoc pri vymáhaní a na následné kroky.
      Od roku 2026 (v súvislosti so štatistikami týkajúcimi sa pomoci pri vymáhaní v roku 2025) sa budú zbierať ďalšie relevantné údaje, napríklad včasnosť odpovedí a počet revidovaných žiadostí o pomoc a dôvody, ktoré k týmto revidovaným žiadostiam viedli. Automatizovaným zberom štatistických údajov sa nielen zvyšuje spoľahlivosť údajov, ktoré členské štáty vykazujú, ale prispieva sa aj k zníženiu administratívnej záťaže, ktorá na nich dolieha.
   2) Po preskúmaní problémov, ktoré boli nastolené na úrovni jednotlivých členských štátov, Komisia v roku 2023 spustila pilotné opatrenia EÚ v súvislosti s ôsmimi členskými štátmi, ktoré sa týkajú prístupu vnútroštátnych orgánov zodpovedných za vymáhanie k informáciám o bankových účtoch a iných aktívach s cieľom vybaviť žiadosti o informácie relevantné na účely vymáhania daní. Tieto opatrenia viedli k viacerým spresneniam a zmenám vnútroštátnych právnych predpisov, čím sa posilnila schopnosť týchto orgánov poskytovať potrebné informácie v reakcii na žiadosť iného členského štátu týkajúcu sa aktív držaných v ich jurisdikcii.
   3) Komisia navyše v októbri 2024 začala postup v prípade nesplnenia povinnosti a vyzvala členský štát (Maltu), aby prijal nápravné opatrenia: pohľadávky z iných jurisdikcií sa nepovažovali za priamo vymáhateľné, ale vyžadovali si predchádzajúce potvrdenie vnútroštátnymi súdmi. Táto prax bola v rozpore s článkom 12 ods. 1 smernice o vymáhaní pohľadávok, v ktorom sa priznáva okamžitá vykonateľnosť jednotnému exekučnému titulu v dožiadanom štáte. Tento postup v prípade

[4] Podľa článku 27 ods. 1 smernice 2010/24 musí každý členský štát každoročne predkladať štatistické údaje týkajúce sa počtu žiadostí o informácie, žiadostí o oznámenie, o opatrenia na vymáhanie alebo predbežné opatrenia, ktoré boli v priebehu roka zaslané každému dožiadanému členskému štátu a doručené od každého dožadujúceho členského štátu, a výšky pohľadávok, v súvislosti s ktorými sa žiada o pomoc pri vymáhaní, a vymožených súm.

nesplnenia povinnosti bol ukončený po tom, ako v roku 2025 nadobudli účinnosť legislatívne zmeny, ktorých cieľom bolo zosúladenie vnútroštátnych predpisov s právom EÚ.

4) Komisia takisto formou rôznych iniciatív podporovala informovanosť a povedomie o právnych predpisoch týkajúcich sa pomoci pri vymáhaní, a to tak u vnútroštátnych daňových orgánov, ako aj u daňovníkov: pravidelné zasadnutia skupiny expertov na vymáhanie, špecializované semináre v rámci programu Fiscalis pre nových úradníkov, tematické semináre zamerané na konkrétne problémy, ako je ochrana práv daňovníkov, a spustenie modulu elektronického učenia sa o používaní elektronických formulárov. Tieto aktivity dopĺňali vnútroštátne iniciatívy v oblasti odbornej prípravy.

5) Otázka pomoci pri vymáhaní bola aj predmetom medzinárodných rokovaní. So Spojeným kráľovstvom sa dohodol nový rámec v rámci Dohody o obchode a spolupráci[5], príslušné ustanovenia boli zároveň zahrnuté do Dohody o pridružení vyjednanej s Andorrou a San Marinom[6] a prebehli rokovania so Švajčiarskom a Nórskom[7]. Tieto iniciatívy prispievajú k rozšíreniu spolupráce v oblasti vymáhania aj mimo EÚ.

   V súvislosti s dohodami vyrokovanými so Spojeným kráľovstvom a s určitými dvojstrannými iniciatívami členských štátov Komisia zistila problémy so zabezpečením súladu s právom Únie. Komisia v prípade potreby zasiahla s cieľom objasniť právny rámec a zaistiť potrebné úpravy, aby sa dohody zosúladili s pravidlami EÚ. Pripomenulo sa, že na dane a poplatky, ktoré patria do pôsobnosti ustanovení o pomoci pri vymáhaní v rámci Dohody o obchode a spolupráci medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom, by sa nemali vzťahovať príslušné ustanovenia dohôd a memoránd o porozumení, ktoré členské štáty vyrokujú so Spojeným kráľovstvom. Rovnako sa objasnilo, že dvojstranné dohody medzi členskými štátmi EÚ a Spojeným kráľovstvom by nemali byť v rozpore s ustanoveniami o pomoci pri vymáhaní obsiahnutými v dohode o vystúpení Spojeného kráľovstva a v jej protokole o Írsku/Severnom Írsku[8].

---

[5] Ú. v. EÚ L 149/10, 30. apríl 2021. Nové ustanovenia o vzájomnej pomoci pri vymáhaní daní sú stanovené v Protokole o administratívnej spolupráci a boji proti podvodom v oblasti dane z pridanej hodnoty a o vzájomnej pomoci pri vymáhaní pohľadávok vyplývajúcich z daní a poplatkov, ktorý tvorí prílohu k danej Dohode o obchode a spolupráci.

[6] Návrh rozhodnutia Rady o uzavretí dohody v mene Európskej únie o pridružení medzi Európskou úniou a Andorrským kniežatstvom, resp. so Sanmarinskou republikou [COM(2024) 189 final z 26. apríla 2024].
Po prijatí bude protokol týkajúci sa Andorry pripojený k tejto dohode obsahovať nové pravidlá týkajúce sa pomoci pri vymáhaní pohľadávok súvisiacich s dovoznými a vývoznými clami. Tieto nové pravidlá sú stanovené v článku 25 protokolu týkajúceho sa Andorry a nahrádzajú sa nimi pravidlá, ktoré boli predtým prijaté na základe článkov 4 až 24 rozhodnutia č. 1/2003 Spoločného výboru ES – Andorra z 3. septembra 2003 (Ú. v. EÚ L 253, 7.10.2003, s. 3). Budúce ustanovenia o vzájomnej pomoci pri vymáhaní všetkých daňových pohľadávok by mali byť dohodnuté s Andorrou a so San Marinom v lehote štyroch rokov od nadobudnutia platnosti dohody o pridružení (článok 63 navrhovanej dohody o pridružení).

[7] Cieľom prebiehajúcich rokovaní s Nórskom je rozšíriť rozsah pomoci pri vymáhaní v rámci existujúcej dohody medzi EÚ a Nórskom o administratívnej spolupráci, boji proti podvodom a vymáhaní pohľadávok v oblasti DPH (Ú. v. EÚ L 195/1, 1.8.2018).

[8] Pozri správu Komisie Rade a Európskemu parlamentu o vyjednávaní dvojstranných dohôd alebo dohôd medzi členskými štátmi EÚ a Spojeným kráľovstvom v súvislosti s administratívnou spoluprácou v oblasti DPH alebo pomoci pri vymáhaní akýchkoľvek daní v súlade s článkom 8 ods. 2 rozhodnutia Rady (EÚ) 2021/689, dok. COM(2025) 16 final z 28. januára 2025.

2. Pomoc pri vymáhaní daní medzi členskými štátmi: aká je účinná?

2.1. Počet žiadostí, požadované sumy a skutočne vymožené sumy[9]

6. Počet žiadostí o pomoc sa v posledných rokoch výrazne zvýšil. Tento trend sa prejavuje v čoraz častejšom využívaní všetkých druhov žiadostí o cezhraničnú spoluprácu pri vymáhaní daní. Ide o žiadosti o informácie, ktoré sú pre dožadujúci orgán predvídateľne relevantné pri vymáhaní jeho pohľadávok, žiadosti o oznámenie dokumentov týkajúcich sa vymáhania týchto pohľadávok adresátovi, žiadosti o predbežné opatrenia na zabezpečenie budúceho vymáhania pohľadávok a žiadosti o opatrenia na vymáhanie.

Tabuľka 1: Celkový počet žiadostí, ktoré dostali všetky členské štáty (2020 – 2025)

	Žiadosti o informácie	Žiadosti o oznámenie dokumentov	Žiadosti o predbežné opatrenia	Žiadosti o vymáhanie	Celkový počet žiadostí
2020	19 453	1 592	90	18 791	39 926
2021	21 952	1 488	124	20 711	44 275
2022	19 589	1 181	145	20 750	41 665
2023	22 058	1 202	297	28 325	51 882
2024	28 833	1 366	194	36 525	66 918
2025	29 792	1 796	526	39 397	71 511

Niektoré členské štáty dostali viac žiadostí o pomoc ako ostatné. Prehľad počtu žiadostí, ktoré jednotlivé členské štáty dostali v rokoch 2024 – 2025, je uvedený v prílohe 1.

7. Aj pri vymožených sumách sa v posledných rokoch celkovo ukazuje rastúci trend, sú však oveľa nižšie ako sumy, v súvislosti s ktorými sa žiada o pomoc.

Tabuľka 2: Prehľad súm, v súvislosti s ktorými bola podaná žiadosť o pomoc, a vymožených súm (2020 – 2025)

	Sumy, pri ktorých sa žiada o vymáhanie (podľa údajov dožadujúcich členských štátov)	Vymožené na žiadosť z iných členských štátov pred odpočítaním vlastných nákladov (podľa údajov vykázaných dožiadanými členskými štátmi)	Vymožené na základe žiadostí adresovaných iným členským štátom (podľa údajov vykázaných dožadujúcimi členskými štátmi)
	v EUR (zaokrúhlené na 1 000)	*v EUR (zaokrúhlené na 1 000)*	*v EUR (zaokrúhlené na 1 000)*
2020	2 424 528 000	76 265 000	66 256 000
2021	2 604 570 000	65 794 000	82 008 000
2022	2 337 326 000	83 277 000	111 284 000
2023	2 991 038 000	104 427 000	129 637 000
2024	3 878 215 000	123 802 000	177 977 000
2025	5 083 807 000	151 427 000	150 471 000

[9] Treba poznamenať, že štatistické údaje sa zbierajú prostredníctvom automatizovaného nástroja, ktorý používajú všetky členské štáty, až od roku 2025.

2.2. O úsilí členských štátov pri poskytovaní vzájomnej pomoci pri vymáhaní daní

8. Existuje veľký rozdiel medzi sumami, v súvislosti s ktorými sa žiada o pomoc pri vymáhaní, a sumami, ktoré (tak dožadujúce, ako aj dožiadané členské štáty) vykázali ako skutočne vymožené (tabuľka 2). Treba však poznamenať, že:
   - pomoc pri vymáhaní sa spravidla využíva ako posledná možnosť, až po vyčerpaní vnútroštátnych opatrení na vymáhanie[10]. Znamená to, že žiadosti o pomoc pri vymáhaní sa spravidla týkajú zložitých prípadov, ktoré sa vzťahujú na staré či staršie pohľadávky,
   - na opatrenia na vymáhanie je zvyčajne potrebný určitý čas. Aj keď je vymáhanie (čiastočne) úspešné, výsledky sa zvyčajne prejavia až po určitom čase, a nie v roku, v ktorom sa dotknutá žiadosť podala,
   - automaticky zbierané štatistiky o skutočne vymožených sumách (dostupné od roku 2025) nie vždy obsahujú údaje o čiastočne vymožených sumách, ktoré tvoria súčasť prebiehajúcich opatrení na vymáhanie, keďže tieto údaje nie sú vždy systematicky uvádzané v oznámeniach, ktoré zasielajú dožiadané orgány dožadujúcim členským štátom,
   - údaje o celkových sumách vyplatených priamo nie sú k dispozícii. Štatistiky o skutočne vymožených sumách, ktoré uvádzajú dožiadané členské štáty – a od roku 2025 aj štatistiky zbierané prostredníctvom automatizovaného nástroja – nezahŕňajú sumy, ktoré dlžníci zaplatili priamo dožadujúcemu členskému štátu na základe žiadosti o vymáhanie adresovanej dožiadanému členskému štátu. V roku 2025 došlo k takýmto priamym platbám najmenej 6 116-krát (2 622 pohľadávok zaplatených čiastočne a 3 494 uhradených v plnej výške),
   - „miera účinnosti“ a výsledky opatrení na vymáhanie prijatých dožiadanými orgánmi závisia od viacerých faktorov, ktoré nie sú v ich moci. Po prvé, keď sa zašle žiadosť o vymáhanie, nie je isté alebo nemusí byť isté, či sa v dožiadanom členskom štáte podarí nájsť dlžníka alebo aktíva. Ak v dožiadanom členskom štáte neexistujú žiadne možnosti vymáhania, dožiadané orgány nemôžu podniknúť žiadne úspešné opatrenia na vymáhanie. Dlžníci môžu navyše úspešne spochybniť platnosť pohľadávky, a to prípadne aj po začatí konania o pomoci pri vymáhaní. Pohľadávky, ktoré boli neskôr zrušené alebo znížené, sa v štatistikách nevykazujú (keďže v štatistikách sa zohľadňujú sumy uvedené v pôvodnej žiadosti)[11].

---

[10] Podľa článku 11 ods. 2 smernice o vymáhaní pohľadávok musí dožadujúci členský štát pred podaním žiadosti o vymáhanie v inom členskom štáte najskôr využiť svoje vlastné vnútroštátne postupy vymáhania, okrem prípadov, ak je zrejmé, že v dožadujúcom členskom štáte sa nenachádzajú žiadne aktíva, ktoré by sa mohli vymáhať, alebo že takéto postupy nebudú viesť k úplnej úhrade pohľadávky, pričom dožadujúci orgán má konkrétne informácie o tom, že dotknutá osoba má aktíva v dožiadanom členskom štáte, alebo ak by použitie takýchto postupov v dožadujúcom členskom štáte spôsobilo neprimerané ťažkosti.

[11] Príklady ďalších faktorov, na ktoré dožiadané orgány nemajú vplyv:
1. Jeden dožadujúci členský štát môže zaslať žiadosti viacerým členským štátom v súvislosti s tou istou pohľadávkou. V takom prípade by sa pohľadávka mala (môže sa) vymáhať iba raz. Aj keby bola táto pohľadávka v jednom členskom štáte úplne vymožená, pokiaľ ide o mieru pomoci pri vymáhaní, v ostatných členských štátoch sa táto pohľadávka nebude vykazovať ako úplne vymožená, ale vykáže sa ako vôbec nevymožená.
2. Ak dožadujúci členský štát zašle žiadosť o vymáhanie sumy DPH, ktorá podlieha vráteniu, v štatistickom nástroji pre pomoc pri vymáhaní sa nezohľadní suma vrátenej DPH, ktorá bola zadržaná, ale zohľadní sa celá suma nezaplateného daňového dlhu (ktorá môže byť oveľa vyššia ako suma DPH, ktorá podlieha vráteniu), čím dôjde k skresleniu miery pomoci pri vymáhaní, ktorá by sa vypočítala na základe týchto údajov.
3. Členský štát dostal žiadosť o vymáhanie mimoriadne vysokej sumy presahujúcej 500 000 000 EUR. Ak by sa ju nepodarilo vymôcť, táto jediná pohľadávka by mohla mať negatívny vplyv na celkovú mieru vymoženia v dožiadanom členskom štáte.

9. Na základe zozbieraných informácií však možno konštatovať, že dožiadané správne orgány nevyvíjajú vždy dostatočné úsilie na vybavenie žiadostí, ktoré dostanú. Následné kroky nie sú vždy systematické a informácie o vybavení žiadostí sa často poskytujú oneskorene a sú nepresné, najmä v prípade žiadostí o vymáhanie.

   Od roku 2025 sa zbierajú štatistické údaje o včasnosti potvrdení o doručení žiadostí o pomoc a ďalších následných správ týkajúcich sa vybavovania týchto žiadostí o pomoc. Aby sa však analýzou štatistických údajov mohol poskytnúť úplne presný obraz o úsilí dožiadaných členských štátov pri včasnom vybavovaní žiadostí o pomoc, tieto štatistické údaje treba zbierať počas dlhšieho obdobia.

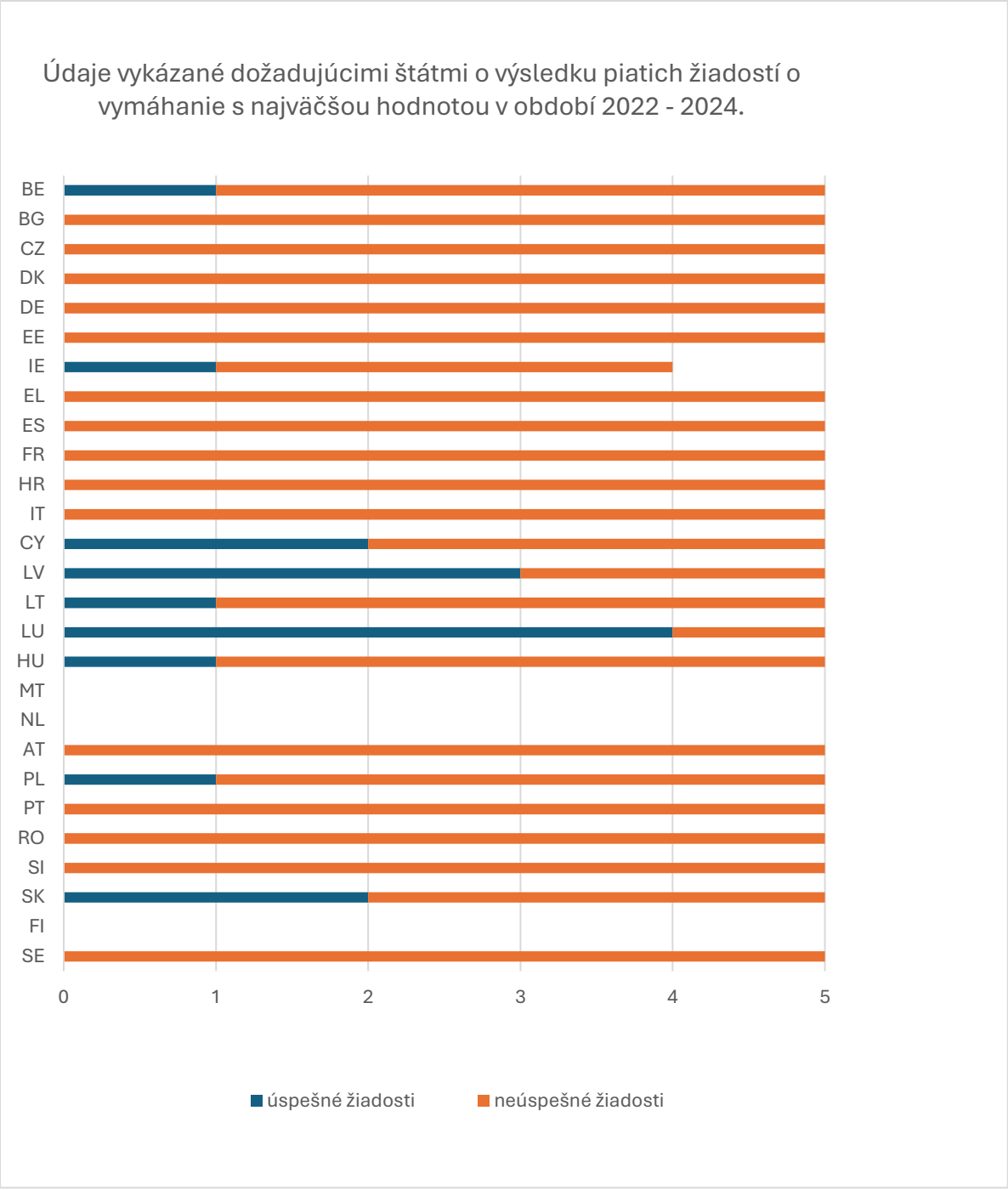
2.3. Hlavné problémy, s ktorými sa stretávame pri vybavovaní žiadostí o vymáhanie

10. V správe z roku 2017 o využívaní vzájomnej pomoci pri vymáhaní daní medzi členskými štátmi EÚ sa konštatovalo, že z *konzultácií s daňovými orgánmi členských štátov vyplýva, že pomoc pri vymáhaní funguje dobre v jednoduchých situáciách (napr. cezhraniční pracovníci), keď je pomoc pri vymáhaní riešením nedostatočnej cezhraničnej právomoci daňových orgánov. V iných situáciách – najmä keď je neúspešný výber spôsobený podvodným zámerom dlžníka – sa však pomoc pri vymáhaní považuje za zložitejšiu a zložitejšie je aj vymáhanie v samotnom dožadujúcom členskom štáte*[12]. Toto zistenie stále platí. Napriek zvýšeným sumám vymáhaných pohľadávok naďalej pretrváva značný rozdiel medzi požadovanými a vymoženými sumami.

11. S cieľom získať jasný prehľad o dôvodoch neúspešných žiadostí o vymáhanie vyzvala Komisia členské štáty, aby podrobne analyzovali výsledky piatich žiadostí o vymáhanie s najvyššou hodnotou v období 2022 – 2024. Získané informácie potvrdzujú, že medzi požadovanými a vymoženými sumami existuje značný nesúlad, čo naznačuje, že tieto žiadosti boli úspešné len čiastočne.

[12] Správa Komisie COM(2017) 778 z 18. 12. 2017 pre Európsky parlament a Radu o využívaní pomoci pri vymáhaní pohľadávok medzi členskými štátmi EÚ, bod 2.d.

Tabuľka 3: Prehľad prípadov, v ktorých bolo vymáhanie úspešné resp. neúspešné, uvádzaných podľa dožadujúceho štátu[13]

[13] „Úspešné“ vymáhanie znamená, že pohľadávky mohli byť úplne alebo čiastočne vymožené dožiadaným štátom alebo že boli vykonané priame platby dožadujúcemu štátu; „neúspešné“ vymáhanie znamená, že sa nevymohlo nič alebo len obmedzená suma.
Malta v dotknutom období takéto žiadosti neposlala, Holandsko na tento prieskum neodpovedalo, Fínsko neodpovedalo na túto otázku.

Tabuľka 4: Prehľad prípadov, v ktorých bolo vymáhanie úspešné resp. neúspešné, uvádzaných podľa dožiadaného štátu[14]

12. Podľa získaných informácií najčastejšími prekážkami účinnej pomoci pri vymáhaní sú platobná neschopnosť dlžníka alebo, ako už bolo vysvetlené, absencia dostupných aktív na území dožiadaného členského štátu, ako aj skutočnosť, že vymáhanie už nie je možné.

    Prípady podvodnej platobnej neschopnosti naďalej predstavujú mimoriadnu výzvu, a to vzhľadom na ťažkosti pri vyhľadávaní aktív cez hranice a obmedzenia súčasnej cezhraničnej spolupráce v oblasti platobnej neschopnosti.

[14] „Úspešné“ vymáhanie znamená, že pohľadávky mohli byť úplne alebo čiastočne vymožené dožiadaným štátom alebo že boli vykonané priame platby dožadujúcemu štátu; „neúspešné“ vymáhanie znamená, že sa nevymohlo nič alebo len obmedzená suma.
Holandsko na tento prieskum neodpovedalo, Fínsko neodpovedalo na túto otázku.

Prieskumom sa potvrdilo, že včasný prístup k presným informáciám (aktuálne informácie o existencii a umiestnení aktív, dlžníkoch alebo iných osobách zodpovedných za príslušný daňový dlh) je kľúčovým faktorom úspešnosti pomoci pri vymáhaní. Ak sú informácie oneskorené, neúplné alebo neaktuálne, efektívnosť a účinnosť spolupráce sa oslabuje alebo znižuje.

Je nevyhnutné, aby boli žiadosti o pomoc pri vymáhaní podané včas. Oneskorenia zo strany dožadujúcich členských štátov pri posudzovaní pohľadávok a začatí pomoci pri vymáhaní môžu výrazne znížiť šance na úspešné vymoženie.

Opatrenia na vymáhanie sú navyše oslabované zdĺhavými postupmi posudzovania a auditu, ako aj zdĺhavými spormi týkajúcimi sa daňových pohľadávok. Ak sú pohľadávky napadnuté, v zásade nie je možné požiadať o pomoc pri vymáhaní a čas potrebný na dosiahnutie konečného rozhodnutia o daňovom dlhu často znižuje pravdepodobnosť úspešnej exekúcie v neskoršej fáze.

Zložité a často sa meniace daňové predpisy môžu okrem toho zvýšiť počet napadnutých pohľadávok, čo môže viesť k ďalším oneskoreniam a neistote.

3. Zlepšenie vymáhania daní na vnútroštátnej úrovni a cezhraničnej pomoci pri vymáhaní

3.1. Zlepšenie vymáhania daní na vnútroštátnej úrovni

13. Neúspešné vymáhanie daní vedie k značným daňovým nedoplatkom. Údaje o vnútroštátnych daňových nedoplatkoch ku koncu roka sú uvedené v prílohe 2. Bez spoločnej metodiky na posúdenie miery vymoženia daní na vnútroštátnej úrovni je však ťažké posúdiť výsledky vymáhania v členských štátoch. Účastníci prieskumu uviedli veľmi rôznorodé metodiky výpočtu miery vymoženia daní vo svojich krajinách. Niektoré členské štáty používajú časové ukazovatele (s rôznymi referenčnými obdobiami), zatiaľ čo iné sa zameriavajú na množstvo nedoplatkov. Niekoľko členských štátov uplatňuje ukazovatele efektívnosti presadzovania práva a niektoré z nich do nich zahrňujú aj politické ciele. Viaceré členské štáty pri meraní účinného vymáhania nezohľadňujú nevymožiteľné dlhy alebo dlhy s pozastavenou platnosťou, zatiaľ čo iné vychádzajú zo širších ukazovateľov plnenia predpisov, ktoré nie sú priamo spojené s núteným vymáhaním. V dôsledku toho rozdiely vo vymedzeniach kľúčových pojmov (napr. „nedoplatky“, „vymáhateľný dlh“, „odpísaný dlh“) znižujú porovnateľnosť výsledkov.

14. Hoci vnútroštátne správne orgány naďalej prispôsobujú svoje štruktúry a postupy s cieľom posilniť pomoc pri vymáhaní, sú potrebné ďalšie opatrenia.

15. Aj naďalej sú nevyhnutné efektívne (najmä včasné podávanie žiadostí a rýchle vykonávanie) a účinné postupy vymáhania daní. Niektoré správne orgány centralizovali právomoci alebo zabezpečili integrovanejší prístup naprieč rôznymi kategóriami daní. Účinnosť tohto prístupu závisí od toho, či má orgán zodpovedný za vymáhanie plný prístup ku všetkým relevantným informáciám, aby mohol uplatňovať komplexnú stratégiu vymáhania.

16. Kľúčová je aj dobrá spolupráca medzi daňovými orgánmi a orgánmi zaoberajúcimi sa platobnou neschopnosťou/správcami, a to najmä s cieľom zabezpečiť, aby rozhodnutia o spoločnej zodpovednosti v prípadoch podvodnej platobnej neschopnosti mohli viesť k účinnému vymáhaniu.

17. Treba vyvinúť úsilie na skrátenie postupov posudzovania a postupov týkajúcich sa napadnutia pohľadávok. Zjednodušenie daňových predpisov, urýchlenie daňových

vyšetrovaní a zefektívnenie postupov pri riešení sporov sú kľúčové na zabránenie oneskoreniam, ktoré ohrozujú vyhliadky na vymáhanie.

18. V roku 2026 bola zriadená nová projektová skupina v rámci programu Fiscalis (FPG 069) s cieľom nájsť spôsoby, ako zlepšiť vymáhanie a výber daňového dlhu prostredníctvom komparatívnej analýzy, digitálnej transformácie a kolaboratívneho získavania informácií. Táto projektová skupina v rámci programu Fiscalis poskytne príležitosť lepšie sa oboznámiť so skutočným fungovaním vnútroštátnych postupov vymáhania. Výsledok tohto projektu pomôže identifikovať ďalšie príležitosti a oblasti, v ktorých je možné dosiahnuť zlepšenie.

3.2. Zlepšenie cezhraničnej pomoci pri vymáhaní daní

19. S cieľom optimalizovať vybavovanie cezhraničných žiadostí by dožiadané daňové orgány mali zabezpečiť, aby sa vymáhanie uskutočňovalo efektívne a účinne, bez zbytočných oneskorení.

20. V roku 2025 vydalo Spoločenstvo Európskej únie pre pokročilú medzinárodnú správnu spoluprácu (EU AIAC)[15] usmernenie o tom, ako zmierniť riziko neplatenia daní začlenením vymáhania do multilaterálnych kontrol a ďalších pokročilých činností v rámci medzinárodnej administratívnej spolupráce zameraných na posudzovanie a kontrolu daní.

21. Okrem skúmania vnútroštátnych postupov vymáhania je hlavným cieľom spomínanej projektovej skupiny v rámci programu Fiscalis (FPG 069) zlepšiť efektívnosť, rýchlosť a spravodlivosť výberu a vymáhania daňového dlhu vo všetkých členských štátoch EÚ zavedením mechanizmu zrýchlenej spolupráce pri rozsiahlych cezhraničných daňových prípadoch.

22. Projektová skupina v rámci programu Fiscalis (FPG046) bola zriadená v roku 2024 s cieľom zlepšiť procesy platenia a vymáhania v rámci úpravy jednotného kontaktného miesta pre DPH, ako aj s cieľom zvážiť, ako riešiť daňové dôsledky nezaplatenie splatnej DPH alebo začatia insolvenčného konania voči spoločnostiam registrovaným v úprave jednotného kontaktného miesta. V súčasnosti prebieha ďalší výskum zameraný na zistenie rozsahu tohto problému.

    V rámci úpravy jednotného kontaktného miesta pre Úniu členský štát identifikácie pre úpravu jednotného kontaktného miesta vyberá DPH a rozdeľuje ju členským štátom spotreby. Zodpovednosť za vymáhanie nezaplatenej DPH však nesú členské štáty spotreby, aj keď daňovník v nich nie je usadený. To si vyžaduje, aby členské štáty spotreby predkladali žiadosti o vymáhanie členskému štátu identifikácie pre úpravu jednotného kontaktného miesta. Toto rozdelenie zodpovedností medzi členské štáty identifikácie pre úpravu jednotného kontaktného miesta a členské štáty spotreby vytvára dodatočnú administratívnu záťaž, najmä v prípadoch, keď viaceré členské štáty spotreby zasielajú žiadosti o pomoc týkajúce sa toho istého dlžníka.

    Táto projektová skupina v rámci programu Fiscalis dospela k záveru, že je potrebné ďalej diskutovať o spôsoboch, ako zlepšiť vymáhanie DPH, ktorá zostáva nezaplatená v rámci úpravy jednotného kontaktného miesta pre Úniu. Boli navrhnuté rôzne možnosti vrátane zmeny príslušných ustanovení smernice o DPH (smernica 2006/112/ES), aby členský štát identifikácie pre úpravu jednotného kontaktného miesta mohol prevziať priamu zodpovednosť za vymáhanie nezaplatenej DPH v rámci úpravy jednotného kontaktného

[15] Spoločenstvo Európskej únie pre pokročilú medzinárodnú správnu spoluprácu, ktorého cieľom je podporovať využívanie simultánnych alebo multilaterálnych kontrol, spoločné audity, prítomnosť úradníkov v zahraničných správnych orgánoch a účasť na administratívnych zisťovaniach.

miesta. Ďalšie možnosti politiky by mohli spočívať v zjednodušení postupu podľa smernice o vymáhaní pohľadávok týkajúceho sa pohľadávok v súvislosti s DPH v úprave jednotného kontaktného miesta, napríklad zrušením požiadavky na jednotný formulár oznámenia alebo jednotný exekučný titul, vzhľadom na to, že členský štát identifikácie pre úpravu jednotného kontaktného miesta už disponuje príslušnými informáciami o nezaplatenej DPH v rámci úpravy jednotného kontaktného miesta.

23. Kladú sa aj otázky v súvislosti so súčasnou praxou pripisovania súm DPH, ktoré podliehajú vráteniu. Článkom 48 nariadenia (EÚ) č. 904/2010 sa umožňuje, aby sa vrátená DPH, na ktorú má daňovník nárok v jednom členskom štáte, priamo previedla do iného členského štátu, v ktorom má tento daňovník nesplatené dlhy. Hoci tento postup uľahčuje vymáhanie, v súčasnosti si vyžaduje súhlas dlžníka. Ak takýto súhlas chýba, členské štáty musia predkladať žiadosti o pomoc pri vymáhaní, čo zvyšuje administratívnu záťaž tak pre dožadujúce, ako aj pre dožiadané členské štáty. Podľa štatistík poskytnutých členskými štátmi bolo v roku 2025 zaznamenaných najmenej 912 žiadostí o vymáhanie súvisiacich so sumami DPH, ktoré podliehajú vráteniu.

4. Závery

24. Vzájomná pomoc pri vymáhaní podľa smernice o vymáhaní pohľadávok sa stáva čoraz dôležitejším nástrojom na dosiahnutie spravodlivého zdaňovania a ochranu verejných príjmov v EÚ. Počet žiadostí a vymožené sumy sa výrazne zvýšili, čo svedčí o celkovej hodnote súčasného systému.

25. Vymáhanie pohľadávok, ktoré sú zložité alebo sa týkajú vysokých súm, však naďalej zostáva náročné. Účinnosť a efektívnosť opatrení na vymáhanie sú obmedzované nedostatkom dostupných aktív, prípadmi platobnej neschopnosti, zdĺhavými postupmi posudzovania a auditu a zdĺhavými spormi.

26. Prieskum a komunikácia s vnútroštátnymi správnymi orgánmi poukazujú na dôležitosť ďalších zlepšení tak na vnútroštátnej, ako aj na cezhraničnej úrovni, aby bolo možné zvládnuť neustály nárast počtu žiadostí. Osobitná pozornosť by sa mohla venovať týmto prvkom:
    - zjednodušeniu pravidiel s cieľom skrátiť čas potrebný na postupy posudzovania a auditu a obmedziť spory a oneskorenia,
    - investovaniu do efektívnych postupov výberu a vymáhania a do primeranej administratívnej kapacity v dožadujúcich a dožiadaných členských štátoch, ako aj preskúmania možností, ktoré ponúkajú umelá inteligencia a digitálne technológie, pri dodržaní primeraných bezpečnostných opatrení,
    - zlepšeniu spolupráce medzi daňovými orgánmi (zodpovednými za vymáhanie) a súdmi, ako aj ostatnými orgánmi zaoberajúcimi sa prípadmi platobnej neschopnosti,
    - zabezpečeniu dôsledného a včasného vybavovania žiadostí o pomoc pri vymáhaní,
    - riešeniu problémov s identifikáciou miesta, kde sa nachádzajú aktíva, keďže výmena informácií podľa smernice 2011/16/EÚ o administratívnej spolupráci neposkytuje prístup v reálnom čase k aktuálnym informáciám o aktívach v zahraničí,
    - riešeniu medzier v spolupráci medzi orgánmi zodpovednými za vymáhanie daní a orgánmi, ktoré vedú insolvenčné konania.

27. Komisia bude podporovať činnosť projektovej skupiny v rámci programu Fiscalis v oblasti vymáhania a jej výsledky využije ako podklad pre budúce analýzy a prípadné opatrenia. Komisia sa bude zaoberať najmä tým, ako je možné zlepšiť operačné postupy vo veľkých cezhraničných prípadoch vymáhania. Cieľom je posúdiť, či by sa koordinovanejšou viacstrannou spoluprácou medzi členskými štátmi – ako doplnkom k súčasnej dvojstrannej

spolupráci – mohla zvýšiť efektívnosť, najmä v zložitých prípadoch, ktoré sa týkajú viacerých členských štátov, v prípade ktorých môžu byť dvojstranné prístupy menej účinné.

28. Vzhľadom na negatívny vplyv, ktorý majú na vymáhanie daní zdĺhavé napadnutia pohľadávok, má Komisia v úmysle preskúmať, do akej miery je možné zlepšiť uplatňovanie predbežných opatrení na zabezpečenie vymoženia napadnutých pohľadávok. V súčasnosti je počet žiadostí o predbežné opatrenia naďalej nízky. Projektová skupina v rámci programu Fiscalis by mohla pomôcť posúdiť, či je to (čiastočne) spôsobené absenciou jasných a/alebo harmonizovaných postupov pri prijímaní predbežných opatrení v cezhraničných prípadoch.

29. Komisia bude spolu s členskými štátmi ďalej skúmať najvhodnejšie možnosti, ako zlepšiť vymáhanie DPH, ktorá zostáva nezaplatená v rámci úpravy jednotného kontaktného miesta pre Úniu, a ako uľahčiť priamy prevod vrátenej DPH, na ktorú má daňovník nárok v jednom členskom štáte, do iného členského štátu, v ktorom má tento daňovník nesplatené dlhy.

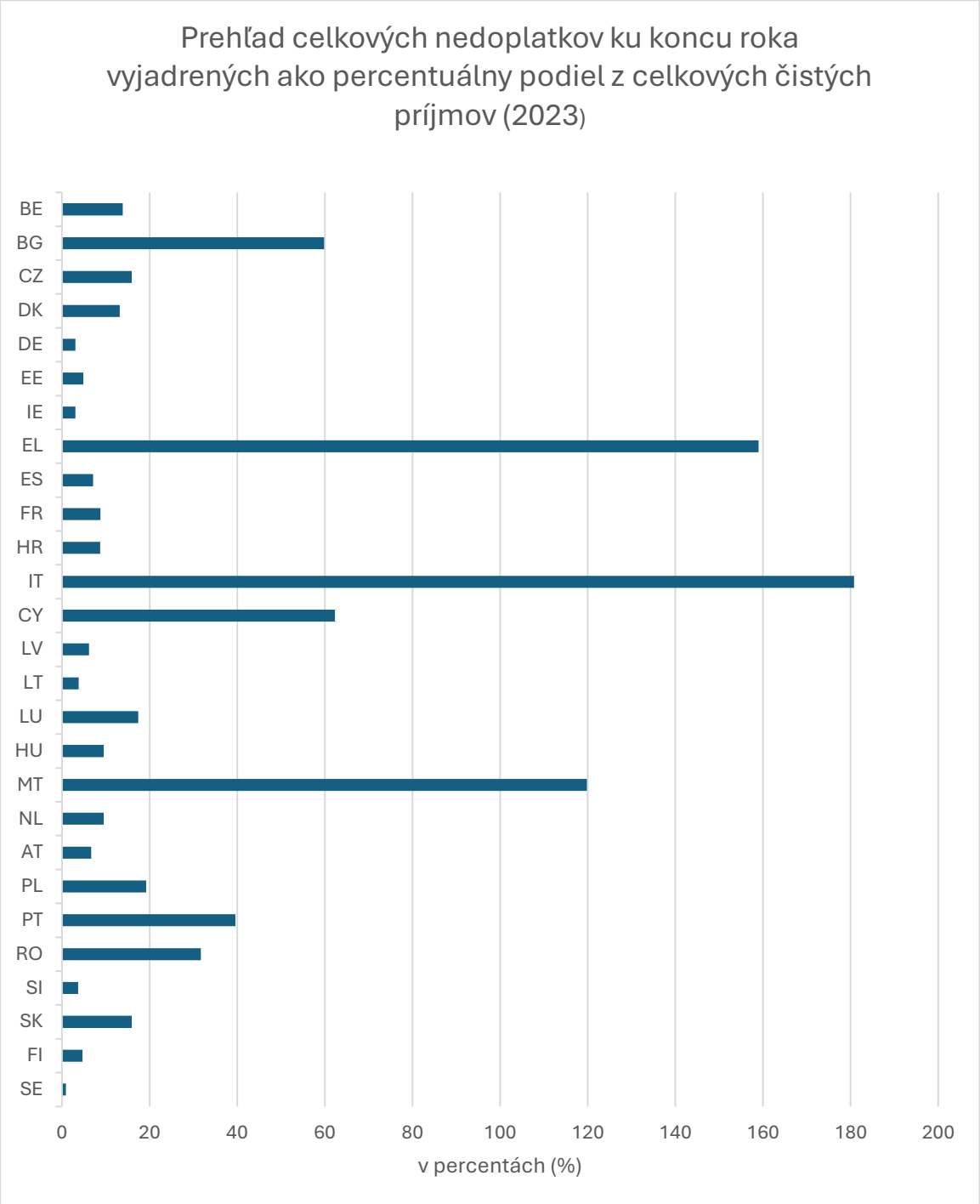
30. Komisia bude naďalej podporovať správne orgány prostredníctvom usmernení, monitorovania a v prípade potreby aj legislatívnych iniciatív. Jej cieľom bude takisto rozvíjať pomoc pri vymáhaní v rámci rokovaní s tretími krajinami. Členské štáty sa vyzývajú, aby naďalej spolupracovali s Komisiou v snahe zabezpečiť úspešné vykonávanie týchto opatrení.

Príloha 1. Prehľad počtu žiadostí, ktoré dostali jednotlivé členské štáty (2024 – 2025)

	Žiadosti o informácie		Žiadosti o oznámenie dokumentov		Žiadosti o predbežné opatrenia		Žiadosti o vymáhanie	
	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025
BE	1 034	944	53	58	25	33	1 764	2 126
BG	1 940	2 195	65	72	10	13	766	866
CZ	331	537	44	18	0	4	406	562
DK	214	175	30	17	0	12	517	399
DE	2 668	2 374	220	325	19	62	5 143	4 186
EE	153	175	12	11	3	27	386	407
IE	290	256	22	57	0	95	512	692
EL	454	597	10	5	2	5	157	244
ES	1 364	1 281	50	70	11	8	1 920	1 713
FR	1 474	2 289	62	163	3	122	3 537	3 839
HR	749	737	17	28	2	2	307	661
IT	1 527	1 427	83	72	13	15	1 561	1 545
CY	141	160	19	15	3	3	786	431
LV	313	296	23	14	1	4	166	213
LT	1 705	1 987	20	26	48	39	6 318	6 735
LU	796	649	29	34	6	19	1 583	2 077
HU	896	1 173	59	53	12	7	422	938
MT	57	82	20	69	9	0	154	673
NL	1 671	1 692	77	127	10	12	2 405	2 013
AT	658	834	38	47	6	6	1 028	1 460
PL	2 842	2 856	229	332	3	11	2 995	3 830
PT	678	675	21	16	2	11	587	617
RO	5 932	5 562	99	80	2	4	1 848	2 001
SI	226	217	11	24	1	1	383	400
SK	371	405	23	24	5	8	393	402
FI	76	46	13	8	0	1	191	107
SE	273	171	17	31	0	2	299	260
Spolu	**28 833**	**29 792**	**1 366**	**1 796**	**194**	**526**	**36 525**	**39 397**

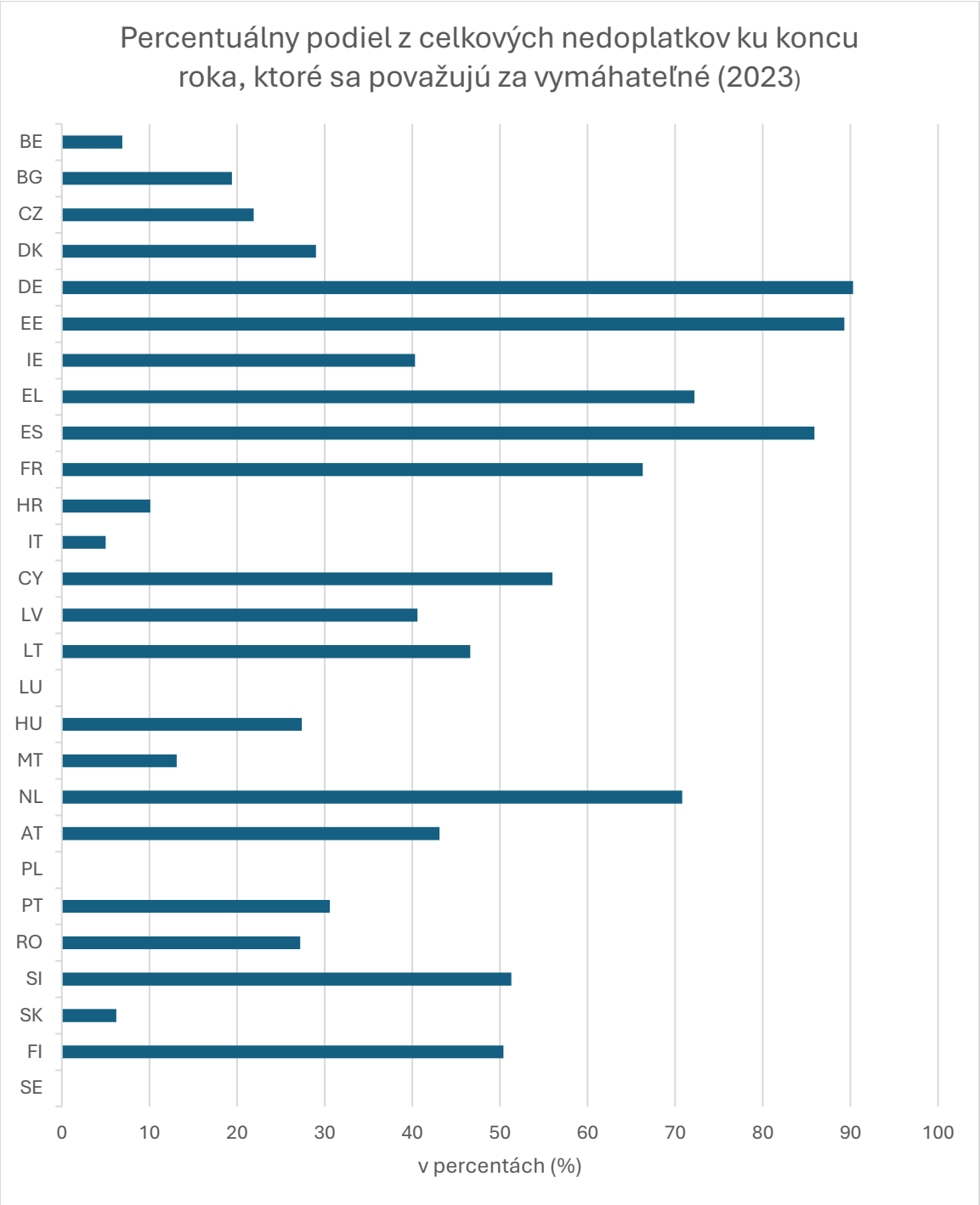
Príloha 2: Vnútroštátne ukazovatele týkajúce sa vymáhania daňových nedoplatkov

V tejto tabuľke je uvedený prehľad celkových nedoplatkov ku koncu roka vyjadrených ako percentuálny podiel z celkových čistých príjmov (údaje za rok 2023)[16].

[16] Údaje prevzaté zo správy OECD o daňovej správe z roku 2025, s. 105, ilustrácie 7.2 a 7.3 (Daňová správa 2025 | OECD). Zdroj: ADB, CIAT, IOTA, MMF, OECD, Medzinárodný prieskum správy verejných príjmov, tabuľka D.41 – Podiel nedoplatkov: konečné množstvo a vymáhateľné nedoplatky, http://isoradata.org.

V tejto tabuľke je uvedený prehľad celkových nedoplatkov ku koncu roka, ktoré sa považujú za vymáhateľné, vyjadrených ako percentuálny podiel z celkových nedoplatkov ku koncu roka (údaje za rok 2023)[17].

[17] Údaje prevzaté zo správy OECD o daňovej správe z roku 2025, s. 106, ilustrácia 7.4 (Daňová správa 2025 | OECD). Zdroj: ADB, CIAT, IOTA, MMF, OECD, Medzinárodný prieskum správy verejných príjmov, tabuľka D.41 – Podiel nedoplatkov: konečné množstvo a vymáhateľné nedoplatky, http://isoradata.org.